

ORJİNAL MAKALE / ORIGINAL ARTICLE

İstanbul Esenyurt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi / IESUN Sağlık Bil Derg
Istanbul Esenyurt University Journal of Health Sciences / IESUN Health Sci J
ISSN: 3023-5049
Doi: <https://doi.org/>

Bibliometric Analysis of Graduate Theses Written on Physical Violence Against Women in Turkey (2008-2024)

Elvan ALBAYRAK¹, Evren BAYRAMLI², Gülay ORUÇ³, Rumeysa DİNÇER⁴

1 İstanbul Esenyurt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Dr. Öğr. Üyesi

2 İstanbul Esenyurt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Dr. Öğr. Üyesi

3 İstanbul Esenyurt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Arş. Gör.

4 İstanbul Esenyurt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Arş. Gör.

Geliş Tarihi / Received: 17.04.2025, **Kabul Tarihi / Accepted:** 30.04.2025

ABSTRACT

Aim: This study aims to conduct a bibliometric analysis of master's and doctoral theses focusing on “physical violence against women” in Turkey between 2008 and 2024. The goal is to identify general trends in academic production on the topic and to reveal gaps in the existing literature. **Materials and Methods:** The research was conducted using the bibliometric analysis method. A total of 17 theses, accessible through the National Thesis Center of the Council of Higher Education and meeting the specified criteria, were included in the study. The theses were systematically analyzed in terms of publication year, thesis type, academic discipline, advisor's title, research method, and data collection tools. **Findings:** The findings indicate that the majority of the theses were conducted at the master's level and primarily used quantitative methods. The literature is predominantly represented by the fields of psychology and health sciences, while the discipline of social work appears to be underrepresented. Furthermore, the limited use of qualitative methods suggests that the subjective and experiential dimensions of physical violence are insufficiently explored in the literature. **Conclusion:** Physical violence against women is understood to be a multidimensional issue associated with gender norms, patriarchal structures, and individual risk factors. From a social work perspective, there is a need for more participatory, multi-level, and holistic approaches in combating violence. The findings of this study highlight methodological gaps in the field and offer guidance for future research.

Keywords: Women, Physical violence, Thesis analysis

Türkiye’de Kadına Yönelik Fiziksel Şiddet Üzerine Yazılmış Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi (2008–2024)

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, Türkiye’de 2008–2024 yılları arasında “kadına yönelik fiziksel şiddet” konusuna odaklanan yüksek lisans ve doktora tezlerini bibliyometrik açıdan incelemeyi amaçlamaktadır. Kadına yönelik fiziksel şiddete dair akademik üretimin genel eğilimlerini ortaya koymak ve literatürdeki boşlukları belirlemek hedeflenmiştir. **Gereç ve Yöntemler:** Araştırma, bibliyometrik analiz yöntemiyle yürütülmüştür. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden erişilebilen ve belirlenen kriterlere uygun 17 tez çalışma kapsamına alınmıştır. Tezler; yayın yılı, tez türü, disiplin, danışman unvanı, araştırma yöntemi ve veri toplama araçları açısından analiz edilmiştir. **Bulgular:** Tezlerin büyük çoğunluğunun yüksek lisans düzeyinde olduğu ve genellikle nicel yöntemlerle hazırlandığı belirlenmiştir. Psikoloji ve sağlık bilimleri alanlarının literatürde ağırlıklı olarak temsil edildiği, sosyal hizmet disiplininin ise sınırlı kaldığı gözlemlenmiştir. Ayrıca, nitel yöntemlerin yetersiz kullanılması, fiziksel şiddetin öznel ve deneysel boyutlarının araştırmalarda geri planda kaldığını ortaya koymaktadır. **Sonuç:** Kadına yönelik fiziksel şiddetin, toplumsal cinsiyet normları, ataerkil yapılar ve bireysel risk faktörleriyle ilişkili çok boyutlu bir sorun olduğu anlaşılmaktadır. Sosyal hizmet perspektifinden, şiddetle mücadelede daha katılımcı, çok düzeyli ve bütüncül yaklaşımlara ihtiyaç duyulmaktadır. Araştırma, alandaki metodolojik boşlukları görünür kılarak gelecekteki çalışmalara yön verecek nitelikte veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Fiziksel şiddet, Tez İnceleme

Sorumlu Yazar / Corresponding Author: Dr. Öğr. Üyesi Elvan ALBAYRAK, İstanbul Esenyurt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, İstanbul, Türkiye

E-mail: elvanalbayrak@esenyurt.edu.tr

GİRİŞ

Fiziksel şiddet, yaralanma, zarar görme veya bu risklerin oluşmasına yol açabilecek kasıtlı fiziksel güç kullanımını ifade eder. Yaygın biçimleri arasında vurma, tokat atma, tekmeleme, boğma ve silah kullanımı yer almaktadır. Bu tür şiddet eylemleri çoğunlukla yakın partnerler tarafından gerçekleştirilmekle birlikte, ailevi, toplumsal ve kurumsal bağlamlarda da görülebilmektedir. Kadınlara yönelik fiziksel şiddet, sıklıkla psikolojik taciz ve ekonomik kontrol ile birlikte ortaya çıkarak, zorlayıcı bir kontrol örüntüsü oluşturmaktadır. Bu örüntü, fiziksel şiddetin bireylerin yaşamları üzerindeki etkisini anlamayı zorunlu kılmakta ve küresel boyutta ele alınmasını gerekli kılmaktadır.

Kadına yönelik fiziksel şiddet, sosyoekonomik, kültürel ve coğrafi sınırları aşan, küresel ölçekte yaygın bir sorundur. Küresel farkındalık ve müdahale çabalarındaki artışa rağmen, milyonlarca kadın hem özel hem de kamusal alanlarda fiziksel şiddete maruz kalmaya devam etmektedir. Dünya Sağlık Örgütü (WHO), dünya genelinde her üç kadından birinin yaşamı boyunca fiziksel ve/veya cinsel partner şiddeti ya da partner dışı cinsel şiddet yaşadığını bildirmektedir (WHO, 2021). Bu durum, fiziksel şiddetin küresel boyutta ne kadar yaygın olduğunu ve bununla mücadele etmenin ne denli önemli bir konu olduğunu göstermektedir. Fiziksel şiddetin bu denli yaygın olmasında, bireysel ve toplumsal düzeyde etkili olan çeşitli risk faktörleri rol oynamaktadır.

Fiziksel şiddete yol açan bireysel risk faktörleri arasında alkol ve madde bağımlılığı, çocukluk döneminde istismara uğrama, ekonomik stres ve faillerin sınırlı çatışma çözme becerileri yer almaktadır. Ayrıca yoksulluk, engellilik, azınlık statüsü ve yerinden edilme gibi kişisel zayıflıklar, kadınların şiddete maruz kalma riskini artırmaktadır. Bu risk faktörleri, şiddet mağdurlarının çoğunlukla belirli sosyal gruplardan geldiğini ortaya koymaktadır. Bu risklerin sonuçları ise yalnızca bireyin fiziksel güvenliğini tehdit etmez, aynı zamanda onun ruhsal ve bedensel sağlığında da ciddi tahribatlara yol açar.

Fiziksel şiddet, mağdurlar üzerinde geniş kapsamlı ve uzun süreli etkiler bırakmaktadır. Bu etkiler, morluk ve kırıklardan yaşamı tehdit eden yaralanmalar ve ölüme kadar uzanan fiziksel sonuçları içermektedir. Ayrıca, mağdurlar sıklıkla gastrointestinal bozukluklar, kardiyovasküler hastalıklar ve üreme sağlığı sorunları gibi kronik sağlık problemleri yaşamaktadır. Psikolojik düzeyde ise, fiziksel şiddet depresyon, anksiyete, travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) ve intihar düşünceleri gibi ciddi ruhsal sorunlara yol açmaktadır. Bu fiziksel ve psikolojik etkiler, kadına yönelik şiddetin ne kadar derin ve çok boyutlu bir sorun olduğunu altını çizmektedir. Bu etkiler yalnızca bireyle sınırlı kalmamakta; ekonomik ve toplumsal düzeyde de geniş yansımalar doğurmaktadır.

Ekonomik açıdan bakıldığında, şiddet mağdurlarının iş gücüne katılımı olumsuz etkilenmekte, yaralanmalar veya psikolojik travma nedeniyle işlerini kaybetme riski artmaktadır. Bunun yanı sıra, kadına yönelik fiziksel şiddet; kaybedilen üretkenlik, artan sağlık hizmeti

maliyetleri ve kuşaklar arası şiddet döngüleri ile daha geniş bir toplumsal maliyete neden olmaktadır. Toplum üzerindeki bu olumsuz etkiler, şiddetin yalnızca bireyleri değil, aynı zamanda toplumu da ciddi şekilde etkilediğini göstermektedir. Bu çok katmanlı soruna karşı, hukuki ve kurumsal düzeyde alınan önlemler de giderek önem kazanmaktadır.

Bu küresel sorunla mücadele kapsamında birçok ülke, kadına yönelik fiziksel şiddeti suç sayan yasal düzenlemeler geliştirmiştir. Aile içi şiddet yasaları, koruyucu emirler ve ceza kanunları bu düzenlemeler arasında yer almaktadır. Uluslararası düzeyde ise Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılmasına Dair Sözleşme (CEDAW) ve İstanbul Sözleşmesi gibi belgeler, taraf devletlere cinsiyete dayalı şiddetin önlenmesi ve bu şiddete müdahale edilmesi konusunda hem rehberlik hem de yasal yükümlülükler getirmektedir. Bu yasal düzenlemeler, kadınların korunması ve şiddetle mücadele için kritik adımlar sunmaktadır. Türkiye bağlamında ise hem yasal reformlar hem de uluslararası anlaşmalar aracılığıyla önemli adımlar atılmıştır.

Türkiye, 2011 yılında İstanbul Sözleşmesi'ni onaylayarak kadına yönelik şiddetle mücadelede önemli bir adım atmıştır. Bu adım, Türkiye'yi yasal reformlar aracılığıyla toplumsal cinsiyete dayalı şiddetle mücadelede öncü ülkelerden biri haline getirmiştir. 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un kabulüyle birlikte; uzaklaştırma kararları, sığınma evleri ve destek merkezleri gibi önleyici ve koruyucu mekanizmalar daha da kurumsallaştırılmıştır. Ancak Türkiye'nin 2021 yılında İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesi, hem ulusal hem de uluslararası kamuoyunda, devletin şiddete karşı kapsamlı koruma sağlama konusundaki kararlılığına yönelik ciddi endişelere yol açmıştır. Bu gelişme, şiddetle mücadelede atılacak adımların geleceği açısından kaygı yaratmaktadır. Ancak yasal düzenlemelerin etkili olabilmesi için yalnızca varlıkları değil, uygulama süreçleri de belirleyici rol oynamaktadır.

Türkiye'de mevcut yasal çerçeve ile bu düzenlemelerin etkin biçimde uygulanması arasındaki boşluk, çok düzeyli ve koordineli müdahalelere duyulan ihtiyacı açıkça ortaya koymaktadır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı gibi ulusal kurumlar, şiddet mağdurlarına yönelik hizmetleri genişletmeye çalışsa da sivil toplum kuruluşları (STK'lar) bu boşluğu kapatmada önemli bir rol üstlenmektedir. STK'lar, mağdurlara barınma, hukuki danışmanlık ve savunuculuk hizmetleri sunarak sürece destek olmaktadır. Feminist hareketler ve hak temelli örgütler ise kamuoyunda farkındalık yaratmakta ve devleti yükümlülüklerini yerine getirmeye zorlamaktadır. Bu çabalar, kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve mağdurlarının korunmasında önemli bir rol oynamaktadır. Toplumsal farkındalık ve kurumsal destek çabalarına rağmen, halen çözüm bekleyen önemli sorunlar mevcuttur. Ulusal düzeyde yapılan araştırmalar, kadınların önemli bir kısmının yaşamlarının bir döneminde partner şiddetine maruz kaldığını ortaya koymaktadır. Bu bulgular, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini ve ataerkilli yapıları

sürdüren, aile içi ilişkilerde şiddeti olağanlaştıran geleneksel normların etkisini yansıtmaktadır. Ayrıca, toplumsal damgalama, misilleme korkusu ve adli sistemlere duyulan güven eksikliği nedeniyle şiddet vakalarının yeterince bildirilmemesi önemli bir sorundur. Şehir merkezlerinde destek hizmetlerine erişim görece daha kolayken, kırsal ve muhafazakâr bölgelerde hem altyapı eksiklikleri hem de aile mahremiyetine yönelik kültürel dirençler bu süreci daha da zorlaştırmaktadır. Bu durum, şiddet mağdurlarının yardım almasını engelleyen önemli bir engel teşkil etmektedir.

Bu bağlamda, Türkiye’de kadına yönelik fiziksel şiddetin mevcut durumunu daha iyi anlamak amacıyla bu alanda yapılmış yüksek lisans ve doktora tezlerinin incelenmesi hedeflenmiştir. Yapılan literatür taraması sonucunda, toplam 17 teze ve bu tezlerin künye bilgileri ile tam metinlerine ulaşılmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Bu araştırma, kadına yönelik fiziksel şiddet konusundaki yüksek lisans ve doktora tezlerinin bibliyometrik açıdan incelenmesini amaçlayan tanımlayıcı bir çalışmadır. Bibliyometri, bilimsel yayınların üretim, dağılım ve kullanım özelliklerini istatistiksel yöntemlerle analiz etmeye yönelik bir yaklaşımdır. Bu yöntem aracılığıyla, belirli bir konuya ilişkin literatürün niceliksel yapısı hakkında sistematik veriler elde edilmekte; yazar, yayın yılı, disiplin, araştırma yöntemi gibi ölçütler üzerinden literatürün gelişimi değerlendirilmektedir (Yılmaz, 2016; Polat ve diğ., 2013).

Bibliyometrik analiz, hem betimleyici (örneğin belirli yıllarda yayımlanan tez sayısının belirlenmesi) hem de değerlendirici (örneğin, bir çalışmanın atıf potansiyeli üzerinden etkisinin ölçülmesi) biçimlerde uygulanabilir. Alan Pritchard tarafından 1920’lerde kavramsallaştırılan bibliyometri, sonrasında Garfield’in “etki faktörü” ve Hirsch’in “h-endeksi” gibi katkılarıyla bilimsel üretimin analizinde yaygın biçimde kullanılmaya başlanmıştır (Demir ve Erigüç, 2018).

Çalışmada veriler, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi veri tabanından “kadına yönelik fiziksel şiddet” anahtar kelimesiyle 2008–2024 yılları arasında yapılan tarama yoluyla elde edilmiştir. Tarama sonucunda erişime açık olan 17 lisansüstü tez çalışmasına ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında yalnızca erişilebilen tam metin tezler değerlendirmeye alınmış; elde edilen veriler Excel programı aracılığıyla sistematik biçimde analiz edilmiştir. Araştırma, ikincil veriler üzerinde yürütüldüğünden etik kurul izni gerektirmemektedir. Tezler; üniversitelerin psikoloji, psikiyatri, sosyal hizmet, halk sağlığı ve kadın çalışmaları gibi farklı disiplinlerinden oluşmaktadır. İnceleme sürecinde, her bir tezin başlığı, yayın yılı, üniversite ve anabilim dalı bilgileri kaydedilmiş; özet, anahtar kelimeler ve araştırma amaçları temel alınarak içerik analizi yapılmıştır. Bu doğrultuda, kadına yönelik fiziksel şiddetin hangi yönleriyle ele alındığı, hangi kavramsal çerçevelerde incelendiği ve sosyal hizmet disiplini açısından literatürdeki boşluklar belirlenmiştir. Tezlerin büyük çoğunluğunun nicel araştırma

yöntemlerini kullandığı, veri toplama aracı olarak ise anket ve standart ölçeklerin tercih edildiği görülmüştür. Nitel yöntemlere dayanan çalışmalara düşük oranla rastlanmıştır olup çalışmalarda yarı yapılandırılmış görüşmelerle veri toplandığı tespit edilmiştir. derinlemesine mülakat, odak grup görüşmesi gibi niteliksel veri toplama tekniklerinin kullanılmadığı tespit edilmiştir. Bu durum, konunun öznel ve deneyimsel yönlerinin literatürde sınırlı biçimde yer bulduğunu göstermektedir.

Bibliyometrik analiz kapsamında ulaşılan temel bulgular şu şekilde özetlenebilir:

- Kadına yönelik fiziksel şiddet alanında yapılan tezlerin incelenmesinde, tez türüne göre; % 6’sı doktora tezi, % 6’sı uzmanlık tezi, %88’si yüksek lisans tezidir. Yıllara göre dağılımında ise tezlerin %18’si 2008-2012 yılları arasında; %12’si 2013-2016 yılları arasında; %35’i 2017-2020 yılları arasında; % 35’i 2021-2024 yılları arasında yapılmıştır.

- Anabilim dallarına göre tezlerin %6’sı Sosyal Hizmet, %6’sı Aile ve Tüketici Bilimleri, %6’sı Disiplinerarası Adli Bilimler, %6’sı Felsefe ve Din Bilimleri, %6’sı Hemşirelik, %6’sı İletişim ve Tasarım, %6’sı Kamu Hukuku, %12’si Klinik Psikoloji, %6’sı Medya ve İletişim Çalışmaları, %6 ‘sı Psikiyatri, %6’sı Psikoloji, %6’sı Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik, %6’sı Ruh Sağlığı Hastalıkları, %6’sı Sağlık Yönetimi, %6’sı Sosyal Psikoloji, %6’sı Sosyoloji alanında yazılmıştır.

- Kadına Yönelik Fiziksel Şiddet alanında yapılan tezlerin incelenmesinde tez türüne göre; %12 ‘si Doktora tezi, %88’si Yüksek Lisans Tezidir.

- Danışman unvanına göre; %41’i Profesör Dr., %35’i Doçent Dr., %41’i Dr. Öğretim Üyesi Danışmanlığında tez süreçleri tamamlanmıştır.

- Sosyal hizmet alanında yüksek lisans ve doktora tez araştırmalarının bu alanda çok çalışılmadığı **görülmüş** olup Klinik Psikoloji alanında çalışmaların daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

- Araştırmalardan nitel olarak çalışılanların oranı %24 iken, nicel olarak çalışılan oran %76 şeklindedir.

Sonuç olarak bu çalışma, Türkiye’de kadına yönelik fiziksel şiddet konusundaki akademik tez literatürünün genel yapısını ortaya koymakta ve alanın metodolojik, tematik ve disiplinler eğilimlerini görünür kılmaktadır. Elde edilen bulgular, hem mevcut literatürün haritalanmasına hem de gelecekteki araştırmalar için yön gösterici bir kaynak oluşturulmasına katkı sağlamaktadır.

BULGULAR

Bu bölümde, Türkiye’de kadına yönelik fiziksel şiddet konusunu ele alan lisansüstü tezlerin içerik analizi yoluyla incelenmesinden elde edilen bulgular sunulmaktadır. İncelenen tezlerin tamamı Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden ulaşılabilen, kamuya açık, erişime izinli çalışmalardır. Çalışma kapsamında, kadına yönelik fiziksel şiddet olgusunu ele alan 17 lisansüstü tez, belirlenen ölçütler doğrultusunda değerlendirilmiştir.

Türkiye’de Kadına Yönelik Fiziksel Şiddet ile ilgili doktora tezi 2008 yılında 230906 Ulusal Tez Merkezi

kayıtlı Türkan BAYKAL tarafından T.C. Ege Üniversitesi Psikoloji Bölümü Klinik Psikoloji Anabilim Dalında yapılmıştır. " Ailede Kadına Yönelik Fiziksel Şiddet, Bu Şiddete İlişkin Tutumlar ve Kişinin Şiddet Yaşantısı" (Baykal, 2008). Bu araştırma, aile içi şiddet deneyimlerinin üniversite öğrencilerinin saldırganlık eğilimleri ve kadına yönelik tutumları üzerindeki etkilerini incelemiştir. Katılımcıların önemli bir kısmı çocukluk dönemlerinde annelerinin psikolojik ve fiziksel şiddete maruz kaldığına tanık olduğunu belirtmiştir. Elde edilen bulgular, çocuklukta aile içi şiddete tanık olan bireylerin yetişkinlikte başkalarına karşı daha yüksek oranda fiziksel şiddet kullandığını göstermektedir. Erkekler, ebeveyn şiddetine daha sık maruz kaldıklarını belirtmiş ve daha az eşitlikçi tutumlar sergilemişlerdir. Ailede kadına yönelik şiddet, toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin muhafazakar tutumlarla ilişkilendirilmiş; dine bağlılık ve sağ eğilimli siyasi görüşler bu tutumları pekiştirmiştir. Bulgular, şiddetin bir sarmal şeklinde nesiller arası aktarılabildiğini ve yapısal eşitsizlikler tarafından beslendiğini ortaya koymuştur.

2009 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Psikoloji Bölümü Sosyal Psikoloji Bilim dalında Nilüfer ERCAN tarafından 250611 Ulusal Tez Merkezinde kayıtlı "Evlilikte Kadına Yönelik Fiziksel Şiddete İlişkin Tutumların Yordayıcıları: Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik, Sistemi Meşrulaştırma Ve Dini Yönelim" Yüksek Lisans tezidir (Ercan, 2009). Bu araştırma, çelişik duygulu cinsiyetçilik (ÇDC), erkeklere yönelik çelişik tutumlar (EÇDT), toplumsal cinsiyete dayalı sistemi meşrulaştırma (TCSM) ve dini yönelimin, evlilikte kadına yönelik fiziksel şiddete ilişkin tutumlarla (EKYŞT) ilişkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Yalnızca İslam dinine mensup bireylerden oluşan 303 kişilik örneklem üzerinde yürütülen çalışmada, aşırı tutucu dini yönelimin EKYŞT'yi olumlu yönde yordadığı; düşmanca cinsiyetçilik ve erkeklere yönelik korumacı tutumların şiddeti destekleyici tutumlarla ilişkili olduğu bulunmuştur. Buna karşın, içsel ve arayışsal dini yönelimler ile TCSM anlamlı yordayıcılar olmamıştır. Çalışmanın önemli katkıları arasında, Müslüman bireylere özgü geliştirilen dini yönelim ölçeğinin ilk kez kullanılması ve GSJ ölçeğinin Türkçeye uyarlanarak EKYŞT kapsamında değerlendirilmesi yer almaktadır. Ancak örneklemin sosyoekonomik ve kültürel homojenliği bulguların genellenebilirliğini sınırlandırmaktadır.

2009 yılında Kocaeli Üniversitesi Psikiyatri Bölümü Psikiyatri Anabilim Dalında 288972 Ulusal Tez Merkezinde kayıtlı Aylin KULA tarafından nicel olarak çalışılmış "Kocaeli Üniversitesi 2008-2009 Akademik Yılı 1 ve 6. Sınıf Tıp Öğrencilerinin Evlilikte Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Tutumları" araştırmasını yapmıştır (Kula, 2009). Fiziksel, duygusal, cinsel ve ekonomik boyutlarıyla kadına yönelik şiddeti ele alan çalışmada, özellikle erkek öğrencilerin bazı durumlarda şiddeti meşru görebildikleri saptanmıştır. Bulgular, sağlık çalışanlarının eğitim sürecinde şiddeti tanıma, müdahale etme ve önyargıların farkına varma becerilerinin kazandırılması gerektiğini göstermektedir. Erken müdahale, mağdurun güvenliği ve ikincil travmaların önlenmesi açısından kritik öneme

sahiptir.

Aydan ERKURT tarafından 2015 yılında Ankara Üniversitesi Disiplinlerarası Adli Bilimler Bölümü Disiplinlerarası Adli Bilimler Anabilim Dalında 396524 Ulusal Tez Merkezi kayıtlı "Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik, Yetkecilik Ve Sosyal Baskınlık Yönelimi Açısından Bir İnceleme" yüksek lisans tezi nicel olarak çalışılmıştır. 480 yetişkin katılımcı ile yürütülen bu araştırma, çelişik duygulu cinsiyetçilik, yetkecilik ve sosyal baskınlık yönelimi ile evlilikte kadına yönelik fiziksel şiddete ilişkin tutumlar arasındaki ilişkileri incelemiştir. Bulgular, özellikle düşmanca cinsiyetçilik, yetkecilik ve sosyal baskınlık yöneliminin, kadına yönelik şiddeti meşrulaştırıcı tutumlarla pozitif yönde ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. Erkeklerin bu değişkenlerden aldıkları puanların kadınlara kıyasla daha yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca, düşmanca cinsiyetçiliğin, yetkecilik ve sosyal baskınlık yönelimi ile şiddet tutumları arasındaki ilişkide aracı rol üstlendiği belirlenmiştir.

2016 yılında Gazi Üniversitesi Aile ve Tüketici Bilimleri Eğitimi Bölümü Aile ve Tüketici Bilimleri Eğitimi Anabilim Dalında Muhammet Ali GEDİK tarafından nicel olarak 450204 Ulusal Tez Merkezi kayıtlı yüksek lisans tezi "Ortaokul öğrencilerinin kadına yönelik aile içi şiddete ilişkin algıları: Beyşehir ilçesi örneği" kadına yönelik fiziksel şiddet üzerine çalışılmış bir diğer çalışma olarak karşımıza çıkmaktadır (Gedik, 2016). Bu tez, Konya'nın Beyşehir ilçesinde ortaokul öğrencilerinin kadına yönelik aile içi şiddete ilişkin tutumlarını incelemiştir. 647 öğrenciyle yürütülen çalışmada, öğrencilerin büyük çoğunluğu fiziksel, sözel ve ekonomik şiddeti onaylamamaktadır. Özellikle kız öğrenciler, yaş, sınıf düzeyi ve anne eğitim seviyesi arttıkça kadına yönelik şiddete karşı daha duyarlı tutumlar sergilemiştir. Katılımcıların çoğu, kadının söz dinlememesinin ya da erkeğin öfkeli olmasının şiddet için gerekçe olamayacağını ifade etmiştir. Ayrıca, merkez mahallede yaşayan, az kardeşe sahip ve ebeveyn eğitimi yüksek olan öğrenciler şiddeti daha az meşru görmektedir. Fiziksel şiddete özellikle kız öğrenciler daha fazla karşı çıkmaktadır.

Ceren KURTAY tarafından 2018 yılında İstanbul Arel Üniversitesi Psikoloji Bölümü Psikoloji Anabilim Dalında 509797 Ulusal Tez Merkezi kayıtlı "Evlilikte kadına yönelik fiziksel şiddeti meşru görme ile cinsiyetçi tutumlar ve adil dünya inancı arasındaki ilişkinin incelenmesi" nicel yüksek lisans araştırması yapılmıştır (Kurtay, 2018). Bu araştırma, evlilikte kadına yönelik fiziksel şiddeti meşru görme ile cinsiyetçi tutumlar ve adil dünya inancı arasındaki ilişkiyi incelemektedir. İstanbul'da 208 kişiyle yürütülen çalışmada, özellikle global adil dünya inancı ve düşmanca cinsiyetçiliğin, şiddeti meşrulaştırma eğilimini anlamlı düzeyde artırdığı bulunmuştur. Bu iki değişken, şiddeti meşru görme davranışının %39,8'ini açıklamaktadır. Bulgular, adil dünya inancının, şiddeti haklılaştırmada belirleyici bir rol oynadığını göstermektedir. Ayrıca, erkek katılımcıların şiddeti meşrulaştırma eğilimlerinin daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Bu doğrultuda, özellikle erkeklere yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği temelli eğitimlerin artırılması, empati temelli uygulamaların geliştirilmesi ve

medya araçlarının bu bağlamda bilinçlendirme amacıyla kullanılması önerilmektedir.

2018 yılında Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü Sosyal Hizmet Anabilim Dalında nicel olarak Sedat AKKUŞ tarafından 521912 Ulusal Tez Merkezi kayıtlı “Toplumsal cinsiyet bağlamında inşa edilen erkekliğin kadına yönelik fiziksel şiddet uygulamasının değerlendirilmesi: Manisa örneği” araştırılmıştır (Akkuş, 2018). Bu araştırma, kadına fiziksel şiddet uygulayan ve uygulamayan erkeklerin toplumsal cinsiyet tutumları ile şiddet davranışları arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Manisa’da 386 erkekle yürütülen çalışmada, fiziksel şiddet uygulayan erkeklerin daha az adil toplumsal cinsiyet tutumlarına sahip olduğu belirlenmiştir. Eşin eğitimi, çalışması, çocuk sayısı ve evlenme biçimi gibi değişkenlerin şiddet davranışını etkilediği saptanmıştır. Çocuklukta yetiştirilme biçimi ve kötü alışkanlıkların da bu davranışla ilişkili olduğu görülmüştür. Araştırma, şiddetin azaltılmasında erkeklere toplumsal cinsiyet eşitliği temelli danışmanlık verilmesini, eğitim düzeyinin yükseltilmesini ve sosyal hizmet müdahalesinin önemini vurgulamaktadır.

2019 yılında On sekiz Mart Üniversitesi Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü Felsefe Ve Din Bilimleri Anabilim Dalında nicel olarak yapılan 542992 Ulusal Tez Merkezi kayıtlı Gülşen SEZGİN’e ait “Kadına yönelik aile içi şiddete ilişkin tutumlar, şiddeti meşrulaştırma, dindarlık ve dini başa çıkma üzerine bir araştırma (Malatya ili örneği)” araştırılmıştır (Sezgin, 2019). Bu araştırma, dindarlık ve dini başa çıkma ile kadına yönelik aile içi fiziksel şiddeti meşrulaştırma arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Malatya’da 701 kadınla yürütülen çalışmada, dindarlık ve olumlu dini başa çıkma stratejileri arttıkça, kadına yönelik fiziksel şiddeti meşrulaştırma eğiliminin de arttığı saptanmıştır. Katılımcıların %62’si şiddete maruz kaldığını belirtmiş; %16’sı tüm şiddet türlerine maruz kaldığını ifade etmiştir. Yaş, medeni durum, çocuk sahibi olma ve meslek değişkenlerinin şiddeti meşrulaştırma ile anlamlı ilişkisi bulunmuştur. Özellikle evli, çocuk sahibi ve ev hanımı olan kadınların şiddeti daha fazla meşru gördüğü belirlenmiştir. Şiddet mağdurlarının da şiddeti daha fazla meşrulaştırdığı tespit edilmiştir. Ayrıca ebeveyn eğitim düzeyi arttıkça şiddeti meşrulaştırma düzeyinin azaldığı görülmüştür. Katılımcıların olumlu dini başa çıkma düzeyleri yüksek, olumsuz dini başa çıkma düzeyleri ise düşüktür.

2019 yılında Harika ÇETİNKOL PETEK, İstanbul Okan Üniversitesi Hemşirelik Bölümü Hemşirelik Anabilim Dalında “Hemşirelerin Toplumsal Cinsiyet Algısının Evlilikte Kadına Yönelik Fiziksel Şiddete İlişkin Görüşlerine Etkisi” 545976 Ulusal Tez Merkezine kayıtlı Yüksek Lisans araştırması yapmıştır (Petek Çetinkol). Bu araştırma, İstanbul Okan Üniversitesi Hastanesi’ndeki 136 hemşirenin toplumsal cinsiyet algıları ve kadına yönelik fiziksel şiddetle ilgili görüşlerini incelemiştir. Hemşirelerin %52,2’si toplumsal cinsiyet eğitimi, %39’u ise kadına yönelik şiddet eğitimi almadığını belirtmiştir. Ayrıca, hemşirelerin %27,2’si fiziksel şiddete maruz kalmıştır. Araştırma, hemşirelerin toplumsal cinsiyet ve şiddet konularında eğitim almasının önemini

vurgulamakta, erkek hemşirelerin şiddetle ilgili tutumlarının derinlemesine incelenmesi gerektiğini ve sağlık sektörü çalışanlarının farkındalığının artırılması gerektiğini önermektedir.

Büşra KÜÇÜKESKİCİ tarafından 588240 Ulusal Tez Merkezi kayıtlı Ondokuz Mayıs Üniversitesi Psikoloji Bölümü Psikoloji Anabilim Dalında 2019 yılında “Fiziksel Şiddetin Meşrulaştırılmasının ve Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumların Evlilikte Kadına Yönelik Fiziksel Şiddetin Meşrulaştırılması Üzerindeki Rolünün İncelenmesi” Yüksek Lisans Tezi ile araştırılmıştır (Küçükkeskici, 2019). Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarının, evlilikte kadına yönelik fiziksel şiddetin meşrulaştırılmasındaki rolünü incelemiştir. Ondokuz Mayıs Üniversitesi’nde 627 katılımcıyla yapılan çalışmada, toplumsal cinsiyet rol tutumları ile kadına yönelik şiddeti meşrulaştırma arasında negatif yönde bir ilişki bulunmuştur. Eşitlikçi tutumlar sergileyen bireylerin şiddeti daha az meşru gördüğü tespit edilmiştir. Ancak, eşitlikçi bakış açısına sahip bireylerin %21,5’inin şiddeti meşru görmesi, toplumsal cinsiyet rollerinin ve şiddetle mücadelede toplumsal algının önemli bir etken olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca, şiddete müdahale etme isteği ile meşrulaştırma düzeyi arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

2020 yılında Lamia NAJAFOVA İstanbul Üniversitesi Kamu Hukuku Bölümü Kamu Hukuku Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak 610439 Ulusal Tez Merkezi kayıtlı “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle İlgili Araştırmaların Sistemik Derlemesi” araştırmasını yapmıştır (Najafova, 2020). Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de kadına yönelik şiddetin boyutlarını incelemek ve mevcut araştırmalarda bulunan eksiklikleri belirlemektir. 2000-2015 yılları arasında yapılan araştırmalara göre, şiddet türlerinin yaygınlık oranları fiziksel şiddet %9-80, sözel şiddet %32-93, duygusal şiddet %12-89, cinsel şiddet %2-75, ekonomik şiddet ise %3-78 arasında değişmektedir. Ancak, bu çalışmaların çoğu kesitsel olup, teorik arka plan eksikliği, temsili olmayan örneklem grupları ve bölgesel sınırlılıklar taşımaktadır. Ayrıca, kadına yönelik şiddetle ilgili duygusal sonuçlara dair sınırlı çalışma yapılmış ve şiddetin önlenmesi konusunda ciddi eksiklikler bulunmaktadır. Bu nedenle, Türkiye genelini kapsayan, teorik temele dayalı, boylamsal araştırmalar ve önleme çalışmalarının artırılması gerekmektedir. Şiddeti etkileyen risk faktörlerinin ortadan kaldırılması için kapsamlı önleme stratejileri geliştirilmelidir.

Sabri KARACA tarafından 2021 yılında hazırlanan 663924 Ulusal Tez Merkezine kayıtlı Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalında “Erkek Alkol Bağımlılarında Aile İçi Şiddetin Toplumsal Cinsiyet Rollerine Ve Algılanan Şiddet Açısından Sağlıklı Kontrollerle Karşılaştırılması” uzmanlık tezi yapılmıştır (Karaca, 2021). Bu araştırma, alkol bağımlısı ve sağlıklı erkeklerin partner şiddetine ilişkin tutumlarını toplumsal cinsiyet rolleri açısından değerlendirerek, alkol etkisindeyken, ayıkken ve yoksunluk dönemindeyken

şiddet uygulama farklarını incelemiştir. 57 alkol bağımlısı ve 57 sağlıklı erkek katılımcı ile yapılan çalışmada, her iki grup da psikolojik, fiziksel, cinsel ve ekonomik şiddet uygulamıştır. Alkol bağımlısı grubun toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin daha geleneksel tutumlar sergilediği ve daha fazla şiddet uyguladığı gözlemlenmiştir. Bu bulgular, toplumsal cinsiyet eşitliği odaklı toplum tabanlı çalışmaların önemini vurgulamaktadır.

2021 yılında 6672414 Ulusal Tez Merkezinde kayıtlı “Çevrimiçi gazetelerde kadına yönelik şiddet haberlerinin incelenmesi” Gözde Buse PEHLİVAN tarafından İstanbul Ticaret Üniversitesi Medya ve İletişim Sistemleri Bölümü

Medya ve İletişim Çalışmaları Bilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak araştırılmıştır (Pehlivan, 2021). Bu nitel araştırma, 2020 yılı boyunca Milliyet, Hürriyet ve Sabah gazetelerinin internet sitelerinde yer alan kadına yönelik şiddet haberlerini incelemiştir. Araştırma, haberlerde kullanılan dil, anlatım biçimi ve şiddet temalarına odaklanmıştır. Sonuçlar, kadına yönelik şiddetin en çok boşanma ve kıskanma gibi gerekçelerle işlendiğini, şiddet gören kadınların çoğunun 25-35 yaş aralığında olduğunu göstermektedir. Haberlerin çoğunda kadınlar mağdur, erkekler ise şiddet uygulayan olarak sunulmuştur. Ayrıca, şiddet uygulayanın kimliği ve şiddetin toplumsal bağlamı genellikle gizlenmiş, kadının kişisel gizliliği ihlal edilmiştir. Medyanın eril dil kullanımı ve şiddet haberlerinin bireysel olaylar olarak ele alınması, toplumsal duyarlılığın gelişmesini engellemektedir. Bu bulgular, medyanın kadına yönelik şiddet konusunda daha duyarlı ve nesnel bir yaklaşım benimsemesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

2021 yılında Hacettepe Üniversitesi Sağlık Yönetimi Bölümü Sağlık Yönetimi Anabilim Dalında Yunus BAŞBOĞA 677544 Ulusal Tez Merkezinde yer alan “Türkiye’de Kadının Statüsü İle Ana Çocuk Sağlığı Hizmetleri Kullanımı Üzerine Kadınların Görüşlerinin Değerlendirilmesi” Yüksek Lisans olarak araştırmasını yapmıştır (Başboğa, 2021). Bu araştırma, kadının statüsünün ana çocuk sağlığı hizmetleri kullanımı ve çocuk sağlığı üzerindeki etkilerini incelemiştir. 2013 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması verileriyle yapılan çalışmada, kırsal kesimde ve Doğu bölgelerinde yaşayan, düşük eğitim ve refah seviyesine sahip kadınların daha fazla geleneksel rollere sahip olduğu, kontrol edici davranışlara maruz kaldığı ve fiziksel şiddet yaşadığı tespit edilmiştir. Kadının statüsü, gebeliği önleyici metot kullanımı ve ana çocuk sağlığı hizmetlerinden yararlanma üzerinde etkili olup, statüsü düşük kadınlar bu hizmetlerden daha az faydalanmaktadır. Ancak, kadının statüsünün çocuğun hayatta kalma durumu ve doğum aralığı üzerinde etkisi bulunmamıştır.

Sedef YORGUN 2022 yılında 795919 Ulusal Tez Merkezi kayıtlı Beykent Üniversitesi İletişim ve Tasarım Ana Sanat Dalı İletişim ve Tasarım Anabilim Dalında “Türkiye Basınında Kadına Şiddet Yansımaları ve Feminizm Kavramının Çözümlemesi: Veri Sanatı ile Farkındalık” konulu Yüksek Lisans araştırması yapmıştır (Yorgun, 2022). Bu araştırma, Türkiye’de kadına yönelik şiddetin medyada nasıl yansıtıldığını ve toplumsal etkilerini sanatsal çalışmalarla incelemeyi amaçlamaktadır. Anket

verileri üzerinden yapılan frekans analizi ve grafiksel görselleştirmelerle, kadın olgusu ve geleneksel medya söylemleri ele alınmıştır. Çalışma, feminizmin kadın erkek eşitliği perspektifinden daha fazla haklar için çalışma gerekliliğini vurgulamaktadır. Türkiye’de kadına yönelik şiddetin medya aracılığıyla normalleştirildiği ve toplumsal eşitsizliğin devam ettiği tespit edilmiştir. Medyanın şiddet ve kadın bedeni üzerindeki etkisi, toplumsal farkındalık yaratılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Feminizm, bu bağlamda, kadınların hayatta kalma mücadelesi ve şiddetle mücadele eden bir hareket olarak önem kazanmaktadır.

Mehmet ÇINAR tarafından 2023 yılında 801426 Ulusal Tez Merkezine kayıtlı Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik alanında yapılan “Kadına yönelik fiziksel şiddet tutumlarıyla ilişki olarak erkeklik kavramları: Psikolojik danışma bakışı” yüksek lisans olarak araştırmasını yapmıştır (Çınar, 2023). Bu araştırma, cinsiyet ve kültüre duyarlı psikolojik uygulamalar için gerekli bilgi ve becerileri sunmayı amaçlamaktadır. İstanbul, Ankara ve İzmir’deki 405 üniversite öğrencisinin katıldığı çalışmada, erkeklik algısının kadına yönelik şiddet tutumlarıyla ilişkisi incelenmiştir. Sonuçlar, üstün erkeklik tipi anlayışına sahip bireylerin, üstünlükçü olmayanlara kıyasla fiziksel şiddeti daha fazla onayladığını göstermektedir. Erkekler, kadınlara göre daha geleneksel erkeklik normlarına sahip olup, şiddet karşısında daha taraflı tutumlar sergilemişlerdir. Cinsiyet ayrımcılığını engellemek ve katı cinsiyet rollerini esnetmek, şiddetsizliğe ulaşmanın ilk adımları olarak vurgulanmıştır. 2024 yılında Harran Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Sosyoloji Anabilim Dalında 871965 Ulusal Tez Merkezi kayıtlı Sefa Nur YILMAZER tarafından hazırlanan “Suç Olgusu Bağlamında Kadına Yönelik Fiziksel Şiddet: Kolluk Kuvvetleri Ve Hukukçular” konulu Yüksek Lisans araştırması yapılmıştır (Yılmaz, 2024). Bu araştırma, Gaziantep’te kadına yönelik şiddetle ilgili birimlerde görev yapan 20 hukukçu ve emniyet mensubu ile yapılan görüşmelerle, şiddetin toplumsal boyutlarını sosyolojik açıdan analiz etmeyi amaçlamıştır. Katılımcılar, şiddetin kadınlar üzerindeki olumsuz fiziksel ve psikolojik etkilerini vurgulamış, şiddetin türüne bakılmaksızın kadınların ruhsal çöküntü yaşadığını belirtmişlerdir. Ayrıca, kadına yüklenen toplumsal sıfatların şiddeti normalleştirdiği ve şiddetin sürekli hale gelmesine yol açtığı tespit edilmiştir. Yasaların ve uygulamaların yetersiz olduğu, cezaların caydırıcı olmaktan uzak olduğu ifade edilmiştir. Kadına yönelik şiddet, sadece ev içi değil, kamusal alanlarda da yaşanabilmekte, bu durum kadınların güvenliğini tehdit etmektedir. Şiddetle mücadelede, tüm şiddet türlerine karşı kapsamlı ve koordineli bir yaklaşım benimsenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

SONUÇ

Kadına yönelik şiddet, toplumsal yapının bir yansıması olarak, sadece bireysel bir sorun olmanın ötesine geçer ve derin sosyo-kültürel etkiler yaratır. Yapılan akademik çalışmalar, şiddetin yalnızca fiziksel boyutuyla sınırlı

olmadığını, aynı zamanda psikolojik, ekonomik ve toplumsal açıdan da kadınların yaşamlarını olumsuz şekilde şekillendirdiğini göstermektedir. Şiddetin meşrulaştırılmasında ataerkil yapılar, toplumsal cinsiyet normları ve cinsiyetçilik önemli bir rol oynamaktadır. Bu durum, kadının toplumdaki rolünü ve statüsünü belirlerken, şiddetin sürekliliğini de pekiştiren bir dinamiğe dönüşmektedir.

Bu bağlamda, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için yapılacak müdahalelerin daha etkili olabilmesi adına sosyal hizmet disiplini açısından bazı önemli eksiklikler olduğu söylenebilir. İncelenen tezlerde, sosyal hizmet uzmanlarının şiddet mağdurlarına yönelik müdahale yöntemlerinin çok sınırlı olduğu, sosyal hizmetin toplumsal dönüşüm yaratma potansiyelinin ise göz ardı edildiği tespit edilmiştir. Özellikle, kadına yönelik şiddetle mücadelede sosyal hizmetin daha aktif bir rol oynaması, bu alandaki etkili müdahale modellerinin geliştirilmesi için büyük bir ihtiyaçtır.

Kadına yönelik şiddet konusundaki araştırmaların büyük çoğunluğu nicel verilere dayanmaktadır. Ancak, kadınların bireysel deneyimlerine dair derinlemesine bilgi sağlayacak nitel araştırmaların artırılması, şiddetin daha kapsamlı bir şekilde anlaşılmasına yardımcı olacaktır. Kadınların şiddete karşı geliştirdiği başa çıkma stratejileri, duygusal yaşantıları ve destek sistemlerine dair bilgiler, sosyal hizmet uzmanlarının bu alandaki müdahalelerini daha verimli hale getirebilir. Sosyal hizmet alanındaki araştırmaların, şiddet mağdurlarının sadece bireysel düzeyde değil, aynı zamanda aile, toplum ve kurumsal düzeyde de kapsamlı destek alabilmeleri için daha katılımcı bir yaklaşım sergilemesi gerekmektedir.

Bunun yanında, kadına yönelik şiddetin önlenmesine yönelik toplumsal farkındalık programları ve medya temsillerinin de incelenmesi büyük önem taşımaktadır. Kadına yönelik şiddetle ilgili toplumsal bilincin artırılması amacıyla yapılan kamu spotları, eğitim programları ve medya kampanyalarının akademik olarak değerlendirilmesi, bu tür girişimlerin daha etkili hale gelmesine olanak sağlayacaktır. Ayrıca, kadın sığınma evleri, sosyal hizmet merkezleri, adli destek mekanizmaları gibi kadınlara yönelik destek hizmetlerinin etkinliği ve erişilebilirliği üzerine çalışmalar yapılmalıdır. Son olarak, sosyal hizmet uzmanlarının katkılarıyla, kadına yönelik şiddetle mücadele için toplumsal dönüşüm ve etkin sosyal politikaların hayata geçirilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda, sosyal hizmet bölümleri tarafından daha fazla araştırma yapılmalı ve politika yapıcılara yönelik, şiddetle mücadelede toplumsal eşitliği sağlayacak öneriler geliştirilmelidir. Şiddetin önlenmesi ve kadının güçlendirilmesi adına eğitim, sağlık, istihdam ve sosyal hizmet alanlarında yapılan çalışmaların, kadınların yaşamlarını iyileştirecek şekilde toplumsal düzeyde uygulanabilir ve sürdürülebilir olması sağlanmalıdır.

Author Contributions

Plan, design: Elvan ALBAYRAK, Evren BAYRAMLI
Material, methods and data collection: GÜLAY ORUÇ
Data analysis and comments: Elvan ALBAYRAK, Evren BAYRAMLI, Gülay ORUÇ, Rumeysa DİNÇER

Writing and corrections: Elvan ALBAYRAK, Evren BAYRAMLI, Gülay ORUÇ, Rumeysa DİNÇER

KAYNAKÇA

Akkuş, S. (2018). Toplumsal cinsiyet bağlamında inşa edilen erkekliğin kadına yönelik fiziksel şiddet uygulamasının değerlendirilmesi: Manisa örneği. Toplumsal cinsiyet bağlamında inşa edilen erkekliğin kadına yönelik fiziksel şiddet uygulamasının değerlendirilmesi: Manisa örneği (Yüksek Lisans Tezi). Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.

Başboğa, Y. (2021). Türkiye'de Kadının Statüsü İle Ana Çocuk Sağlığı Hizmetleri Kullanımı Üzerine Kadınların Görüşlerinin Değerlendirilmesi (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Baykal, T. (2008). Ailede Kadına Yönelik Fiziksel Şiddeti Bu Şiddete İlişkin Tutumlar ve Kişinin Şiddet Yaşantısı (Doktora Tezi). Ege Üniversitesi, İzmir.

Çınar, M. (2023). Kadına yönelik fiziksel şiddet tutumlarıyla ilişki olarak erkeklik kavramları: Psikolojik danışma bakışı (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul.

Demir, H., & Erigüç, G. (2018). Bibliyometrik Analiz İle Yönetim Düşünce Sisteminin İncelenmesi. İş ve İnsan Dergisi, 5(2), 91-114.

Dünya Sağlık Örgütü (2021). Kadına yönelik şiddet yaygınlık tahminleri, 2018. WHO.

Ercan, N. (2009). Evlilikte kadına yönelik fiziksel şiddete ilişkin tutumların yordayıcıları: Çelişik duygulu cinsiyetçilik, sistemi meşrulaştırma ve dini yönelim. Evlilikte kadına yönelik fiziksel şiddete ilişkin tutumların yordayıcıları: Çelişik duygulu cinsiyetçilik, sistemi meşrulaştırma ve dini yönelim (Yüksek Lisans Tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.

Erkurt, A. (2015). Çelişik duygulu cinsiyetçilik, yetkecilik ve sosyal baskınlık yönelimi açısından bir inceleme . Çelişik duygulu cinsiyetçilik, yetkecilik ve sosyal baskınlık yönelimi açısından bir inceleme (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.

Gedik, M. A. (2016). Ortaokul öğrencilerinin kadına yönelik aile içi şiddete ilişkin algıları: Beyşehir ilçesi örneği (Yüksek Lisans Tezi) . Gazi Üniversitesi, Ankara.

Karaca, S. (2021). Erkek alkol bağımlılarında aile içi şiddetin toplumsal cinsiyet rolleri ve algılanan şiddet açısından sağlıklı kontrollerle karşılaştırılması (Tıpta Uzmanlık Tezi). Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.

Kula, A. (2010). Kocaeli Üniversitesi 2008-2009 akademik yılı 1.ve 6. sınıf tıp öğrencilerinin evlilikte kadına yönelik şiddete ilişkin tutumları . Kocaeli Üniversitesi 2008-2009 akademik yılı 1.ve 6. sınıf tıp öğrencilerinin evlilikte kadına yönelik şiddete ilişkin tutumları (Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.

Kurtay, C. (2018). Evlilikte kadına yönelik fiziksel şiddeti meşru görme ile cinsiyetçi tutumlar ve adil dünya inancı arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Arel Üniversitesi, İstanbul.

Küçükkesici, B. (2019). Fiziksel şiddetin

meşrulaştırılmasının ve toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumların evlilikte kadına yönelik fiziksel şiddetin meşrulaştırılması üzerindeki rolünün incelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.

Najafova, L. (2020). Türkiye'de kadına yönelik aile içi şiddetle ilgili araştırmaların sistematik derlemesi (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul.

Polat, C., Sağlam, M., & Sarı, T. (2013). Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi'nin Bibliyometrik Analizi. Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 27(2), 273-288.

Yılmaz, G. (2016). Restoranlarda Bahsis İle İlgili Yayınlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi. Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi, 14(2), 65-79. <https://doi.org/https://doi.org/10.24010/soid.335082>

Pehlivan, G. B. (2021). Çevrimiçi gazetelerde kadına yönelik şiddet haberlerinin incelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). (İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul.

Petek Çetinkol, H. (2019). Hemşirelerin toplumsal cinsiyet algısının evlilikte kadına yönelik fiziksel şiddete ilişkin görüşlerine etkisi. Hemşirelerin toplumsal cinsiyet algısının evlilikte kadına yönelik fiziksel şiddete ilişkin görüşlerine etkisi (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Okan Üniversitesi, İstanbul.

Yılmaz, S. N. (2024). Suç Olgusu Bağlamında Kadına Yönelik Fiziksel Şiddet: Kolluk Kuvvetleri Ve Hukukçular (Yüksek Lisans Tezi). Harran Üniversitesi, Şanlıurfa.

Yorgun, S. (2022). Türkiye Basınında Kadına Şiddet Yansımaları Ve Feminizm Kavramının Çözülmesi: Veri Sanatı İle Farkındalık (Yüksek Lisans Tezi). Beykent Üniversitesi, İstanbul.

Sezgin, G. (2019). Kadına yönelik aile içi şiddete ilişkin tutumlar, şiddeti meşrulaştırma, dindarlık ve dini başa çıkma üzerine bir araştırma (Malatya ili örneği) (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.